

عنوان مقاله:

بررسی واژه‌های شناور در رساله «ارشاد المریدین» کمالالدین حسین خوارزمی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان شناخت، دوره 10، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

آذر خانی - دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه ارومیه (نویسنده مسئول)

فاطمه مدرسی - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه ارومیه

بهمن نزهت - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

واژه‌های شناور یا مفردات، آن دسته از واژه‌هایی هستند که عنوان صرفی ثابتی ندارند. به عبارتی، این واژه‌ها ما بین دو حوزه ساختواژه و نحو قرار می‌گیرند. از یک سو، واژه اند و از دیگر سو، تعیین معنای دقیق آنها مستلزم دقت در روابط نحوی و جایگاه آنهاست. بنابراین، مقولاتی واژگانی-نحوی به شمار می‌روند. از این رو، باید در ارتباط با دیگر واژه‌های جمله سنجیده شوند تا بتوان آنها را به یکی از مقولات نحوی زبان فارسی نسبت داد. مقاله حاضر با شیوه توصیفی-تحلیلی سعی دارد که این واژه‌ها را در متن کتاب «ارشاد المریدین» کمالالدین حسین خوارزمی بررسی کند. برابند پژوهش حاکی از آن است که واژه‌های بس/ بسی، تا، چند/ چندین، چنین/ چنان، چون/ چو، همچو/ همچون، چه، دگر/ دیگر، که، مگر، هم، همه، هیچ، یک/ از واژه‌های شناوری هستند که در این متن به کار رفته‌اند. بیشتر این واژه‌ها در نقش‌های دستوری قید (پرسش، منظور، زمان، شرط، استثنا، تردید، افزایش، نفی و ترتیب)، صفت (مقدار، پرسشی، مبهم و تعجبی)، حرف اضافه، مسندالیه، همپایگی، ضمیر (مبهم، پرسشی، غیرپرسشی و شمارشی) به کار رفته‌اند. در این میان «که» پرکاربردترین واژه شناور این متن است که جمله بعد از آن در نقش ضمیر غیرپرسشی، پیوند، مسندالیه، صفت، مفعول، قید زمان و قید شرط ظاهر شده است.

کلمات کلیدی:

دستور، واژه‌های شناور (مفردات)، خوارزمی، ارشاد المریدین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1512153>

